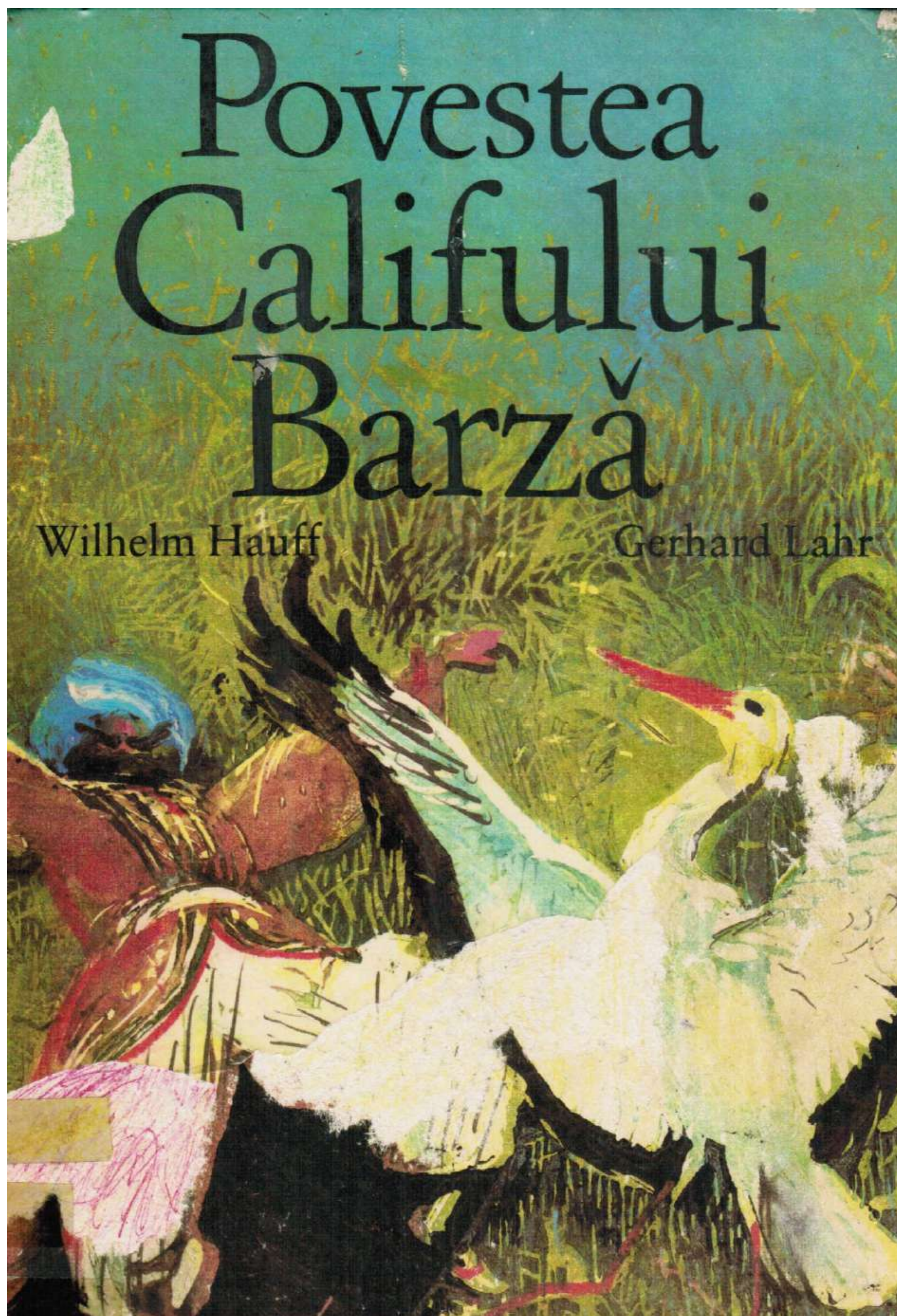

POVESTEA CALIFULUI BARZĂ
W. HAUFF

1.

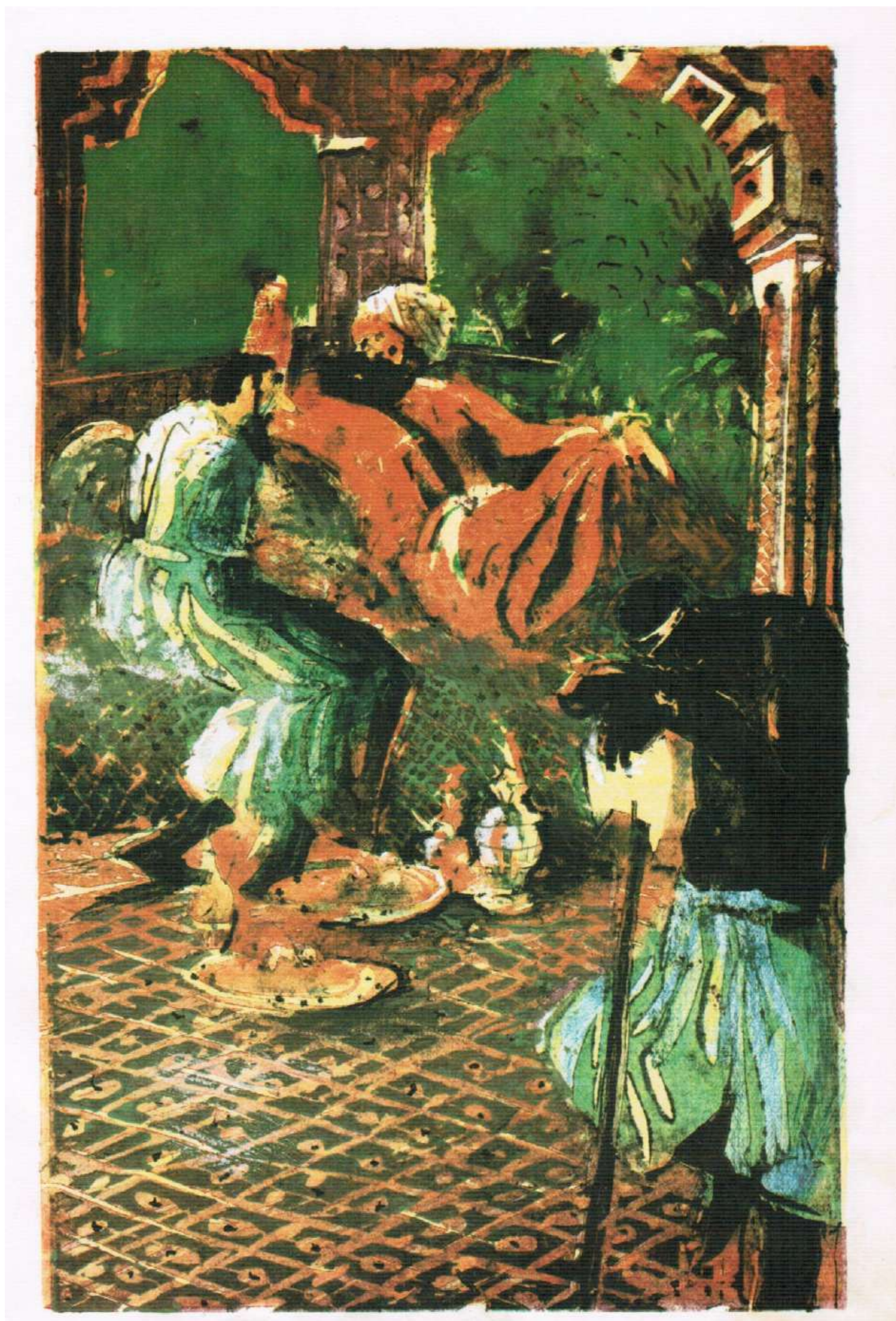
Într-o frumoasă după-amiază, califul Raşid din Bagdad şedea în tihnă, cu picioarele încrucişate pe divan; dormise puţin, căci era o zi caldă, şi acum, după somn, se simţea foarte voios. Trăgea câte un fum din narghileaua din lemn de trandafir, sorbea înghiţitură cu înghiţitură din cafeaua pe care i-o turna un rob; îşi mângâia de fiecare dată, mulţumit, barba — semn că-i plăcea cafeaua. Într-un cuvânt, pe faţa lui se citea că se simte bine. Acesta era ceasul cel mai prielnic să stai de vorbă cu califul, ceasul în care era tare blând şi binevoitor. Din pricina asta, marele vizir Mansor îl vizita în fiecare zi tocmai la acel ceas. Şi în după-amiaza aceasta se înfăţişă ca de obicei, gânditor, însă cu mult mai gânditor decât în alte rânduri. Califul scoase pentru o clipă narghileaua din gură şi întrebă:

— De ce ai o faţă atât de îngândurată, o, marele meu vizir?

Vizirul îşi încrucişă braţele pe piept, se plecă în faţa stăpânului său şi răspunse:

— Stăpâne, nu ştiu dacă am o faţă îngândurată, dar jos, în faţa porţilor palatului, se află un boccegiu care are de vânzare lucruri atât de frumoase, încât tare îmi pare rău că n-am mai mulţi bani.

Califul, care de mult voia să-i facă o bucurie marelui său vizir, trimise jos un arap să-l cheme pe neguţător. Robul se întoarse degrabă cu un grăsan scund, arămiu la faţă, îmbrăcat în straie ponosite şi care ducea o besactea.

Înăuntru se aflau perle, inele, pistoale cu plăsele bătute în pietre scumpe, cupe, piepteni. Califul şi vizirul le cercetară pe toate pe îndelete şi, în cele din urmă, califul cumpără pentru el şi pentru Mansor nişte pistoale de toată frumuseţea, iar pentru soţia vizirului — un pieptene. Neguţătorul se pregătea tocmai să închidă besacteaua, când califul zări un mic sertar şi întrebă dacă şi acolo sunt lucruri de vânzare. Neguţătorul scoase din sertar o cutie în care se afla o pulbere negricioasă şi o hârtie acoperită cu o scriere ciudată, pe care nici califul, nici Mansor nu o putură desluşi.

— Am primit cândva praful şi hârtia de la un neguţător, care, la rândul lui, le-a găsit pe o uliţă din Mecca, lămuri boccegiul. Nu ştiu ce putere au şi vi le dau pe nimica toată: mie nu-mi sunt de nici un folos.

Califul, căruia îi plăcea să aibă între cărţile sale scrieri vechi, chiar dacă nu le putea citi, îi cumpără hârtia şi cutiuţa. Încuviinţă apoi plecarea neguţătorului... Califul dorea foarte mult să dezlege slovele acelea tainice, şi-l întrebă pe vizir dacă nu cunoaşte pe cineva care să-i ajute la treaba asta.

— Mărite doamne şi stăpâne, spuse vizirul, lângă marea moschee locuieşte un om cu numele de Selim cel învăţat; el ştie toate limbile. Dă poruncă să se înfăţişeze degrabă: poate aflâ el taina acestor slove.

Învăţatul Selim fu adus de îndată.

— Selim, grăi califul, se spune că ai fi foarte învăţat; iată scrierea aceasta; citeşte-o! De vei şti s-o dezlegi, te voi răsplăti cu straie noi, de sărbătoare, iar de nu, vei primi douăsprezece palme şi douăzeci şi cinci de lovituri la tălpi, căci atunci în zadar ţi s-ar mai spune „Selim cel învăţat".

Selim făcu o temenea şi răspunse:

— Facă-se voia ta, stăpâne!

Privi îndelung scrisul şi deodată strigă:

— De nu e limba latinească, stăpâne, să mă spânzuri!

— Spune ce scrie, dacă e latinească! porunci califul.

Selim începu să tălmăcească:

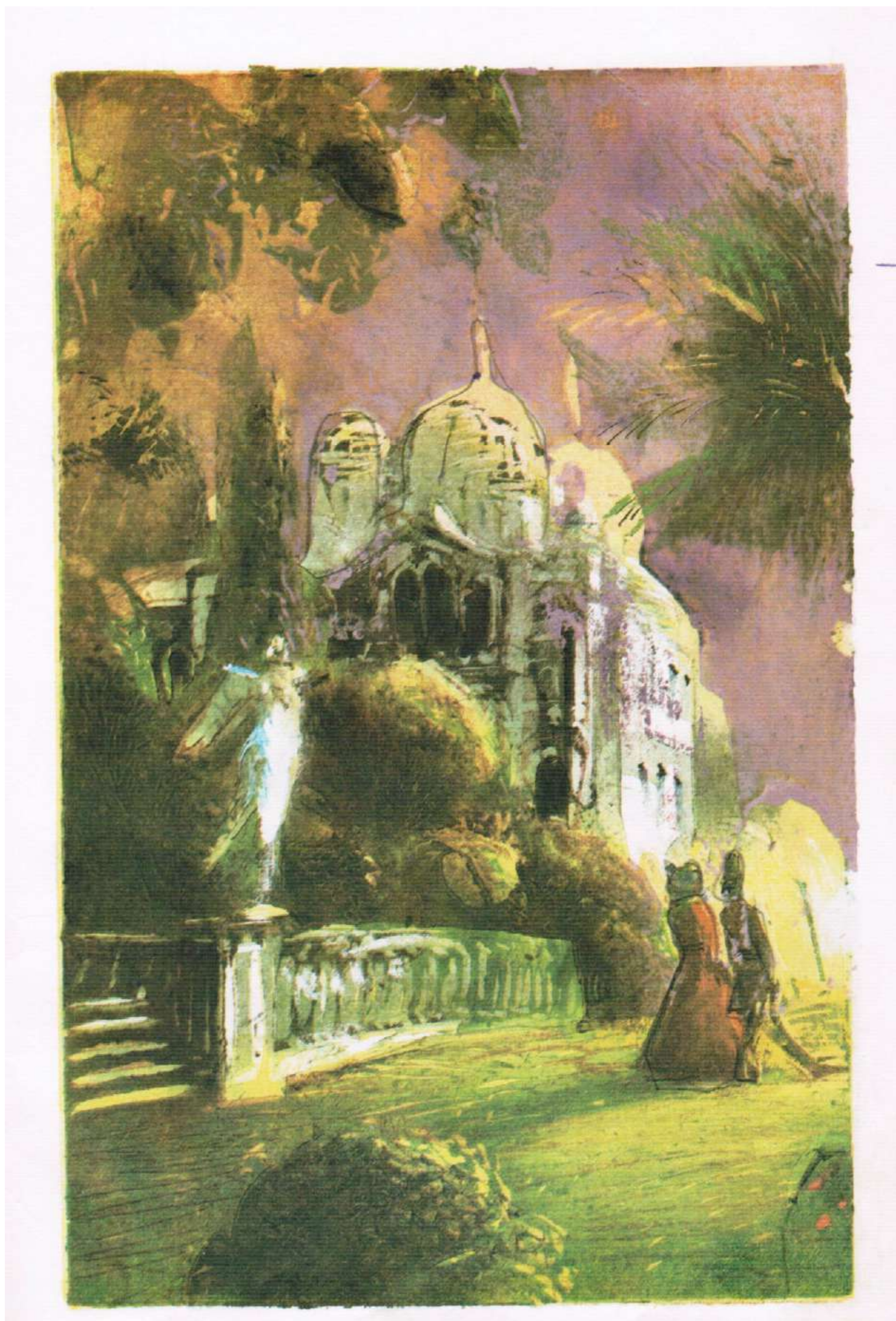
— „Omule, tu care vei găsi aceasta, slăveşte-l pe Alah pentru bunătatea sa. Cine va trage pe nas din pulberea asta şi va rosti în acelaşi timp cuvântul *Mutabor*, acela se va putea preschimba în orice jivină şi va înţelege graiul dobitoacelor. De va voi să-şi capete iară înfăţişarea omenească, să se plece de trei ori către răsărit şi să rostească acelaşi cuvânt. Dar fereşte-te să râzi în timpul cât ai înfăţişarea de lighioană, căci vorba fermecată piere de îndată din mintea fa şi rămâi cu chip de jivină”.

Selim cel învăţat isprăvi de citit. Califul se arătă nespus de mulţumit şi-l puse pe învăţat să facă jurământ că nu va dezvălui nimănui taina aceasta; îi dărui apoi straie frumoase şi-l lăsă să plece, după care grăi către marele său vizir:

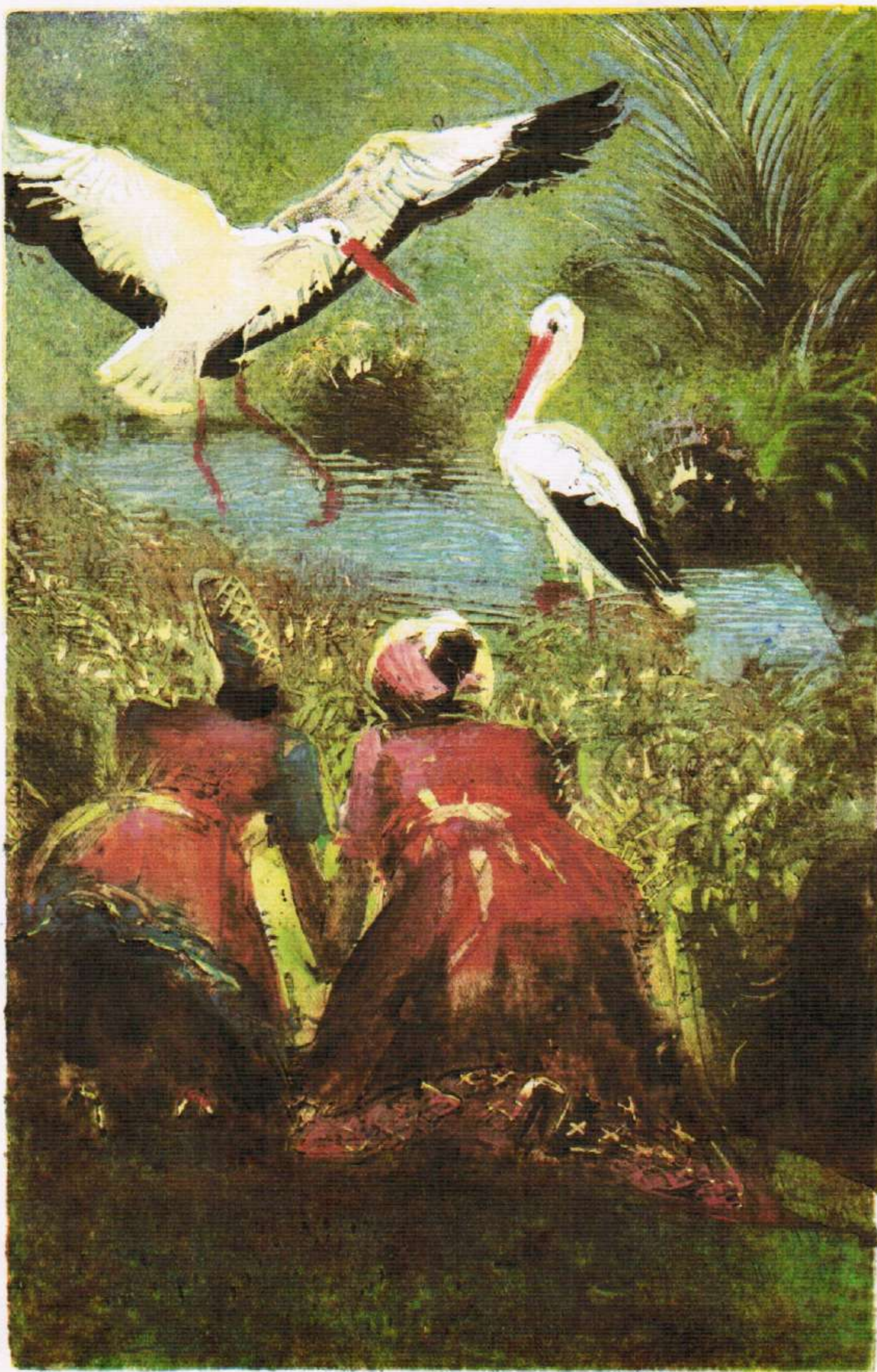
— Am făcut un târg bun, Mansor. Cât mă bucur că voi putea lua chip de jivină! Mâine dimineaţă să vii la mine. Mergem împreună pe câmp, tragem pe nas din cutiuţă şi vom putea să ascultăm tot ce se vorbeşte în văzduh, în apă, în pădure şi pe câmp.

2.

A doua zi dimineaţă, după ce califul luă o gustare şi se îmbrăcă, marele vizir se înfăţişă, după cum i se poruncise, ca să-l ia la plimbare. Califul vârî la cingătoare cutiuţa cu pulberea fermecată, spuse curtenilor să rămână în urmă şi porni înainte, însoţit numai de marele vizir. Colindară prin întinsele grădini ale califului, dar în zadar căutară niscaiva vietăţi ca să poată încerca praful vrăjit. În cele din urmă, vizirul fu de părere să meargă mai departe, înspre iaz, unde văzuse adeseori tot felul de vieţuitoare, mai ales berze, care se plimbau întotdeauna pe acolo, păşind grav şi clămpănind.

Califul urmă sfatul vizirului său şi se îndreptă cu el spre iaz. Când ajunseră acolo, văzură o barză ce păşea îngândurată încoace şi încolo, căutând broaşte şi clămpănind din cioc. Undeva, departe, în văzduh, plutea o altă barză, venind tot într-acolo.

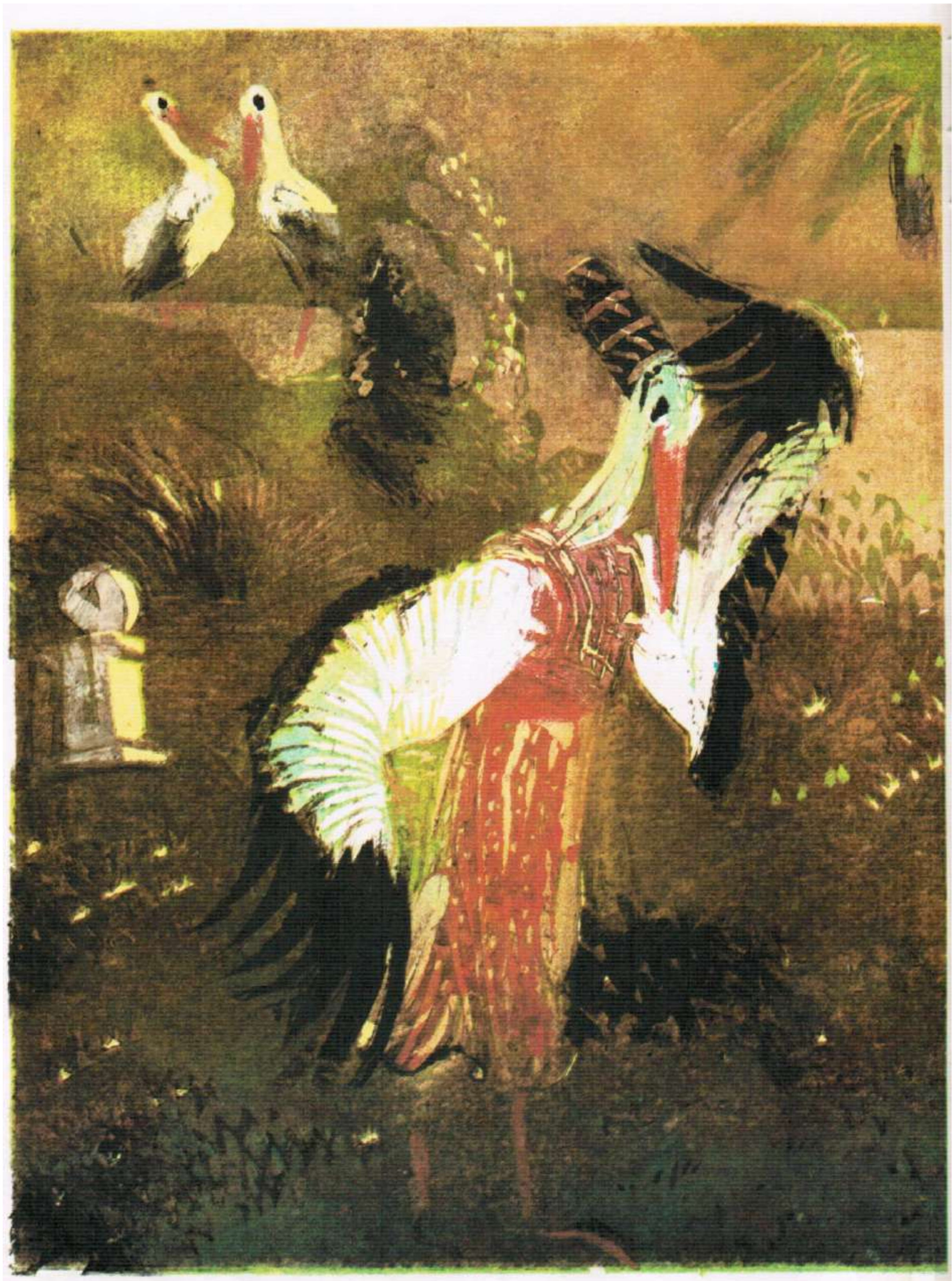

— Pun rămăşag pe barba mea, mărite stăpâne, zise marele vizir, că năltăroagele astea două îşi vor spune acum lucruri vrednice de auzit. Ce-ar fi să ne prefacem în berze?
— Bine ai grăit, răspunse califul. Dar, întâi şi întâi, să ne amintim cum trebuie să facem ca să luăm din nou înfăţişare omenească. Aşadar, dacă ne închinăm de trei ori către răsărit şi rostim cuvântul *Mutabor*, eu voi lua din nou chip de calif şi tu de vizir. Dar pentru nimic în lume nu trebuie să râdem, căci atunci suntem pierduţi!

În timp ce califul vorbea astfel, cea de-a doua barză se roti încet deasupra capetelor lor şi se lăsă uşor pe pământ. Califul scoase repede cutiuţa de la brâu, trase praf pe nas, îi dădu şi marelui vizir şi strigară amândoi într-un glas: *„Mutabor!"*

Deodată, ca prin farmec, picioarele li se subţiară, se făcură lungi şi roşii, frumoşii iminei galbeni ai califului şi ai însoţitorului său se preschimbară în labe urâte de barză; braţele se prefăcură în aripi, gâtul se înălţă dintre umeri şi se lungi cu un cot, bărbile se făcură nevăzute, iar trupul li se acoperi cu pene albe.
— Ai un plisc frumos, vizire, spuse califul, mirându-se îndelung. Pe barba profetului, aşa ceva n-am mai văzut în viaţa mea!
— Mulţumesc preasupus, răspunse marele vizir, făcând o plecăciune, dar, dacă-mi este îngăduit, aş spune că înălţimea voastră arătaţi ca barză aproape mai frumos decât în chip de calif. Dar, dacă înălţimea voastră doreşte, să le ascultăm pe prietenele noastre de colo şi să vedem dacă într-adevăr înţelegem graiul berzelor.

În timpul acesta, cea de-a doua barză se lăsă pe pământ, îşi curăţă picioarele cu ciocul, îşi netezi penele şi se îndreptă spre prima barză. Cele două berze noi-nouţe se apropiară grabnic şi auziră, spre uimirea lor, următoarea convorbire:

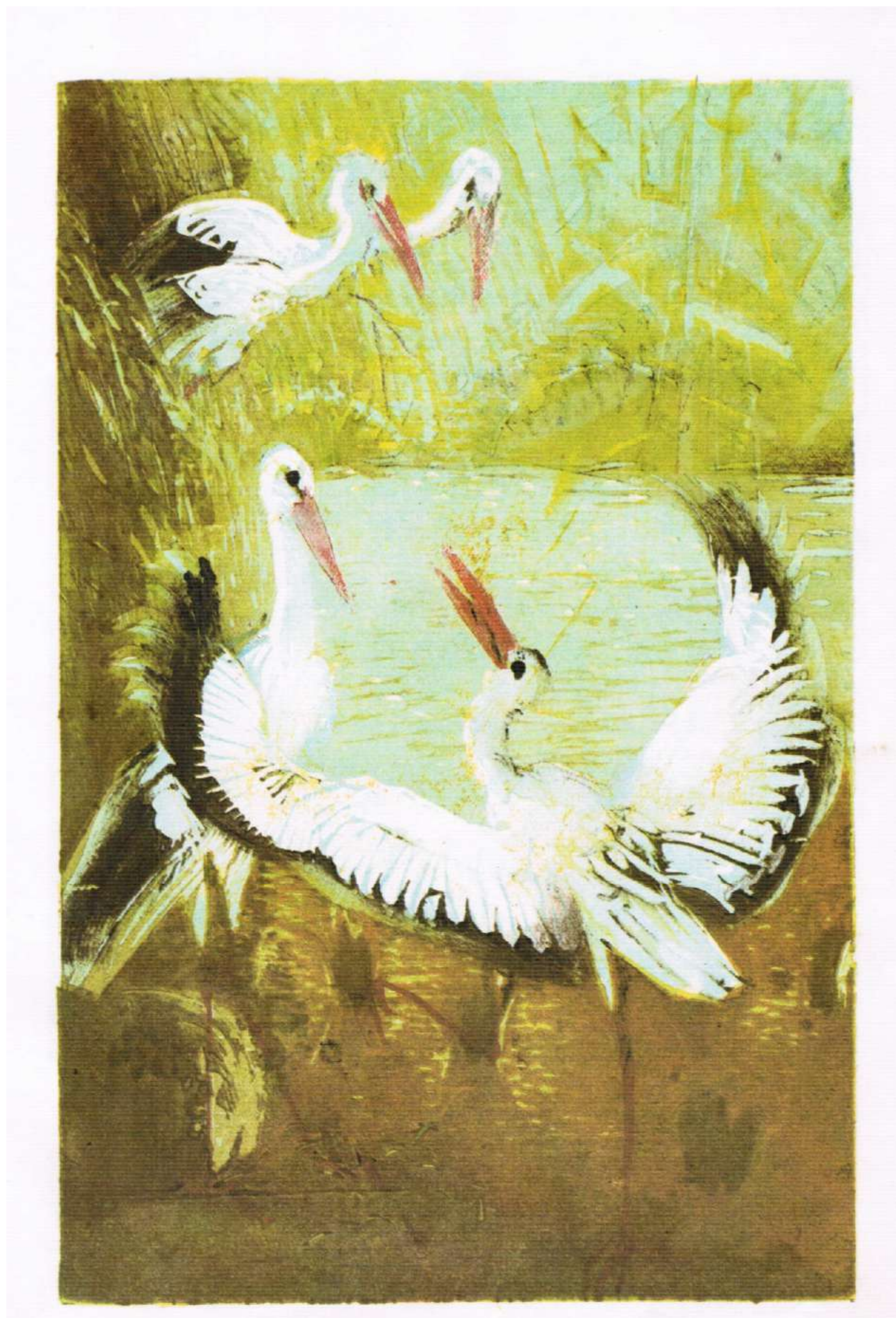

— Bună dimineaţa, doamnă Picior-Lung, aţi ieşit atât de devreme la câmp?
— Bună să-ţi fie inima, dragă Clămpăne-Cioc! Iată, am adus o mică gustare. Vrei o ciosvârtă de şopârlă sau o pulpiţă de broască?
— Mulţumesc frumos; azi nu prea am poftă de mâncare. Am venit pentru altceva la câmp. Astăzi trebuie să dănţuiesc în faţa oaspeţilor tatălui meu şi vreau să fac în taină câteva încercări.

Şi tânăra barză începu să se plimbe pe câmpie, făcând mişcări năstruşnice. Califul şi Mansor o urmăreau cu uimire. Când o văzură însă ridicând un picior şi fâlfâind graţios din aripi, cei doi nu se mai putură stăpâni: din pliscurile lor izbucni un râs nestăvilit, care nu mai contenea. Califul se potoli cel dintâi.
— Să te prăpădeşti de râs! strigă el. Petrecerea asta nu-i plătită nici cu aur! Păcat că prostănacele au fugit de râsul nostru, altminteri te pomeneşti că ar fi început să şi cânte!

Dar deodată marele vizir îşi aminti că nu era îngăduit să râzi în timpul vrăjii şi îi împărtăşi califului îngrijorarea sa.
— Pe Mecca şi Medina! Ar fi o glumă proastă să rămânem berze! Aminteşte-ţi tu neghiobul acela de cuvânt; mie nu-mi vine în minte.
— Trebuie să ne plecăm de trei ori spre răsărit şi în acelaşi timp să spunem: *Mu-mu-mu...*

Se întoarseră cu faţa spre răsărit şi se plecară mereu, atingând pământul cu pliscurile. Dar, vai! Cuvântul fermecat le pierise din minte şi, oricât se înclina califul şi oricât bolborosea vizirul său *mu-mu-mu*, nu şi-l aminteau şi pace. Bietul Raşid şi vizirul său erau sortiţi să rămână berze.

3.

Cele două berze fermecate se plimbau triste pe câmpie, neştiind, în durerea lor, ce să facă. Înfăţişarea de barză nu şi-o puteau schimba. Să se întoarcă în oraş spre a fi recunoscuţi era cu neputinţă: cine ar da crezare unei berze că este calif şi, chiar dacă asemenea lucru ar fi de crezut, ar vrea locuitorii Bagdadului să aibă o barză drept calif?

Rătăciră astfel zile în şir, hrănindu-se anevoie cu poamele câmpului, pe care nu le puteau mesteca bine din cauza pliscurilor prea lungi. De şopârle sau broaşte nu prea aveau poftă: le era teamă să nu-şi strice stomacul cu ele. Singura lor mângâiere în aceste triste împrejurări era că puteau să zboare; şi zburau deseori deasupra acoperişurilor din Bagdad, ca să vadă ce se mai petrece pe acolo.

Copii și tineret

În primele zile băgară de seamă că pe străzile oraşului domnea o mare nelinişte şi tristeţe. Dar, cam la patru zile după vrajă, aflându-se deasupra palatului califului, văzură jos, în stradă, un alai măreţ. Răsunau tobe şi fluiere, iar un bărbat îmbrăcat într-o mantie de purpură cusută cu fir de aur mergea călare pe un cal împodobit, înconjurat de slujitori în veşminte strălucitoare. Jumătate din norodul Bagdadului alerga în urma lui, strigând într-un glas: „Trăiască Mizra, trăiască stăpânul Bagdadului!"

Cele două berze de pe acoperişul palatului se priviră îndelung. Califul grăi:

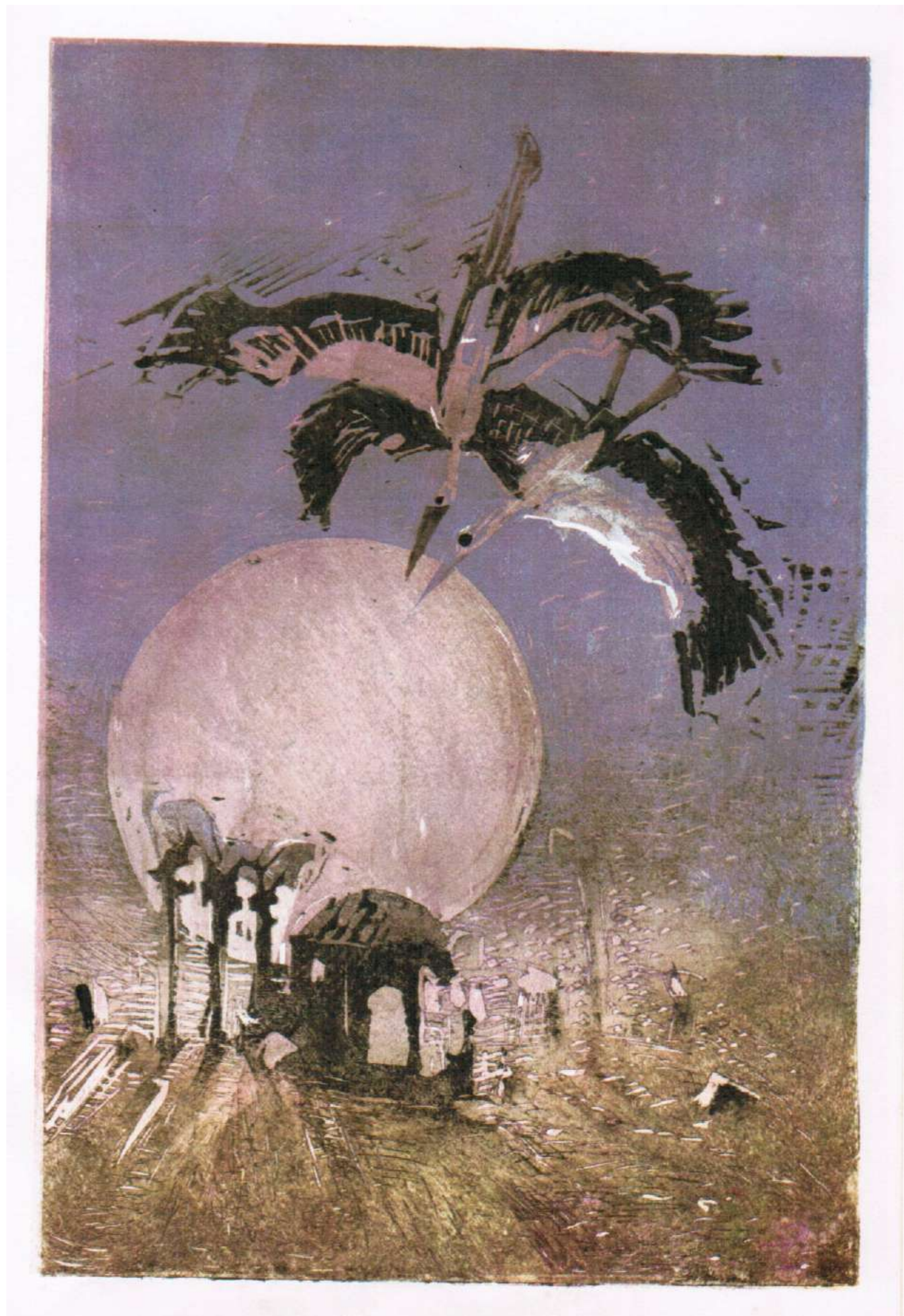
— Îţi dai seama acum, mare vizir, de ce am fost vrăjit? Acest Mizar este fiul duşmanului meu de moarte, puternicul vrăjitor Kaşnur, care, într-un ceas rău mi-a jurat răzbunare. Dar eu nu mi-am pierdut nădejdea. Vino cu mine, credinciosul meu tovarăş de suferinţă, să mergem la mormântul profetului: poate că în acel loc sfânt vraja se va risipi.

Se înălţară de pe acoperişul palatului şi se îndreptară către Medina.

Dar cele două berze nu prea erau obişnuite să zboare şi pluteau anevoie.

— O, stăpâne, gemu după câteva ceasuri marele vizir, cu voia măriei tale, eu nu mai pot; măria ta zbori prea repede şi, în afară de asta, s-a lăsat seara şi am face bine să poposim undeva peste noapte.

Raşid dădu ascultare rugăminţii slujitorului său şi zărind dedesubt nişte ziduri năruite care-i puteau adăposti, se lăsară pe ele. Acolo părea să fi fost odinioară un castel. Printre zidurile surpate se ridicau pilaştri frumos lucraţi, iar câteva încăperi ce se păstraseră întregi stăteau mărturie a strălucirii de odinioară. Raşid şi însoţitorul său străbătură coridoarele, căutând un locşor uscat; deodată barza Mansor se opri.

— Doamne, stăpâne, şopti el încetişor, ştiu că este ruşinos pentru un mare vizir, şi cu atât mai mult pentru o barză, să se teamă de stafii. Mă cam trec fiorii, căci pe-aici pe-aproape am auzit limpede un suspin şi un geamăt.

Califul se opri şi el şi auzi desluşit un scâncet slab, care semăna mai mult a geamăt de om decât de animal. Nedumerit, vru să se apropie de locul de unde veneau gemetele; vizirul însă îl apucă cu ciocul de aripă şi îl rugă stăruitor să nu se apropie, ca să nu dea peste cine ştie ce alte primejdii. Dar în zadar! Califul — căruia şi în pieptul de barză îi bătea o inimă vitează — se smulse cu preţul câtorva pene şi o luă la goană printr-un coridor întunecos. Ajunse degrabă la o uşă ce părea a fi întredeschisă şi îndărătul ei auzi desluşit suspine şi scâncete. Împinse uşa cu ciocul, dar se opri mirat în prag. Pe podeaua încăperii dărăpănate, slab luminată printr-o fereastră zăbrelită, stătea o bufniţă mare. Lacrimi grele se prelingeau din ochii ei mari şi rotunzi, iar din pliscu-i încovoiat ieşeau vaiete răguşite. Dar la vederea califului şi a vizirului său, care se apropiase şi el între timp, bufniţa scoase strigăte de bucurie. Cu aripile ei cafenii îşi şterse graţios lacrimile şi, spre marea uimire a celor doi, strigă cu glas omenesc, în arabă:

— Fiţi binevenite, berzelor! Voi sunteţi semnul izbăvirii mele, căci mi s-a prorocit odată că berzele îmi vor aduce o mare fericire.

Când califul îşi reveni din uimirea care-l cuprinsese, îşi înclină gâtul lung, îşi mişcă graţios picioarele şi rosti:

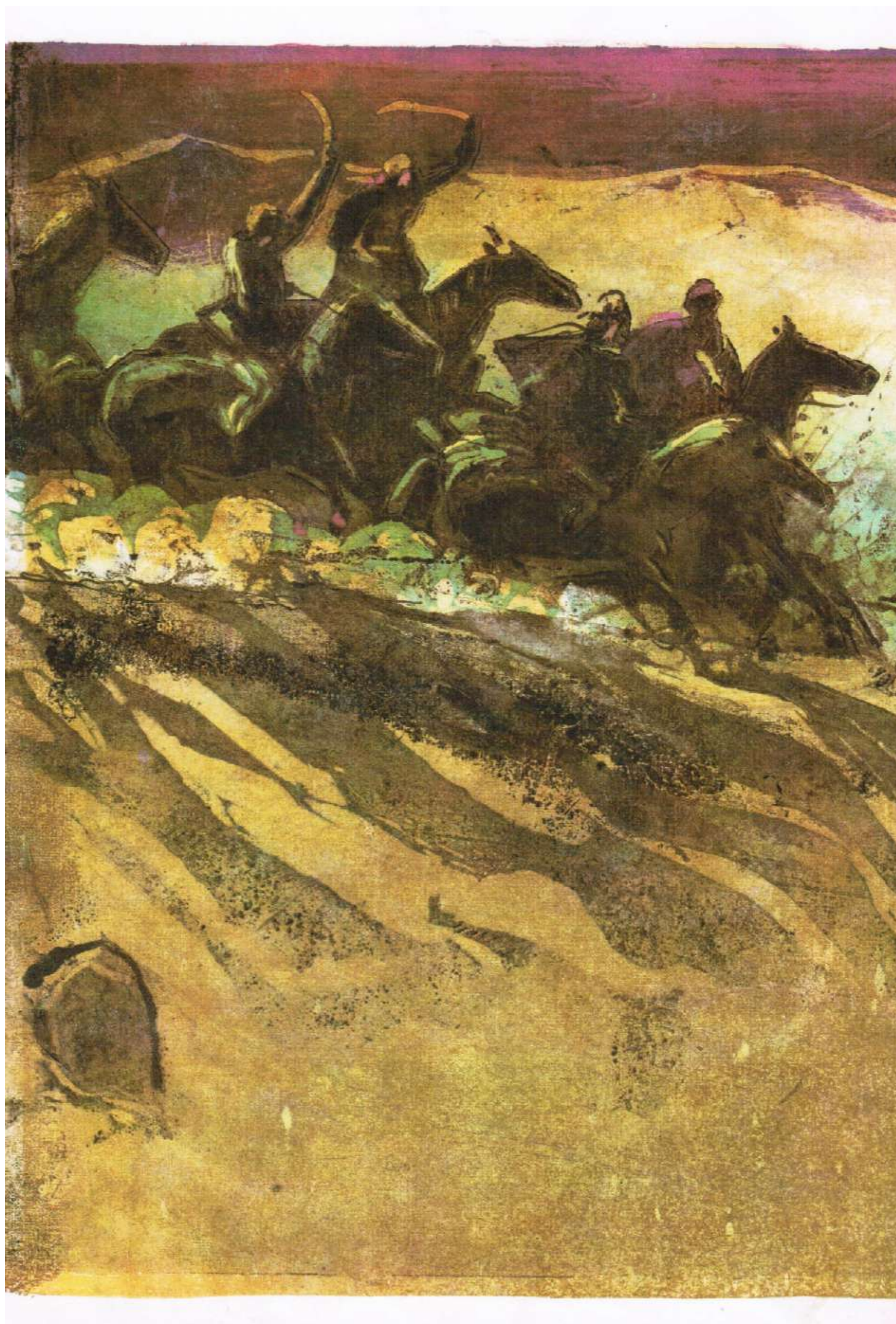
— Bufniţo, vorbele tale mă fac să cred că am găsit în tine o tovarăşă de suferinţă. Dar, vai, nădăjduieşti zadarnic că noi o să te putem scăpa. Ai să recunoşti tu însăţi neputinţa noastră, când vei auzi ce ni s-a întâmplat.

Bufniţa îl rugă să-i povestească şi califul începu să depene cele ce-am aflat şi noi până acum.

4.

Califul povesti păţania prin care-i fusese dat să treacă şi, după ce termină, bufniţa îi mulţumi şi-i zise:
— Ascultă şi povestea mea şi-ai să vezi că nu sunt mai puţin nefericită decât tine. Tatăl meu este maharadjahul Indiei, iar sărmana de mine sunt singura lui fiică şi mă numesc Lusa. Vrăjitorul Kaşnur, care v-a vrăjit pe voi, m-a năpăstuit şi pe mine. Kaşnur s-a înfăţişat într-o bună zi tatălui meu şi m-a cerut de soţie pentru fiul său Mizra. Tatăl meu însă, care e un om iute la mânie, a poruncit să fie zvârlit jos pe scări. Nemernicul și-a schimbat înfăţişarea şi, în haine de rob, a izbutit să se furişeze şi să ajungă din nou în preajma mea, pe când mă plimbam o dată în grădină şi doream să beau ceva răcoritor; mi-a adus o licoare ce m-a preschimbat în vietatea asta respingătoare, m-a târât încoace mai mult moartă de spaimă şi mi-a zbierat în urechi, cu glas înfricoşător:

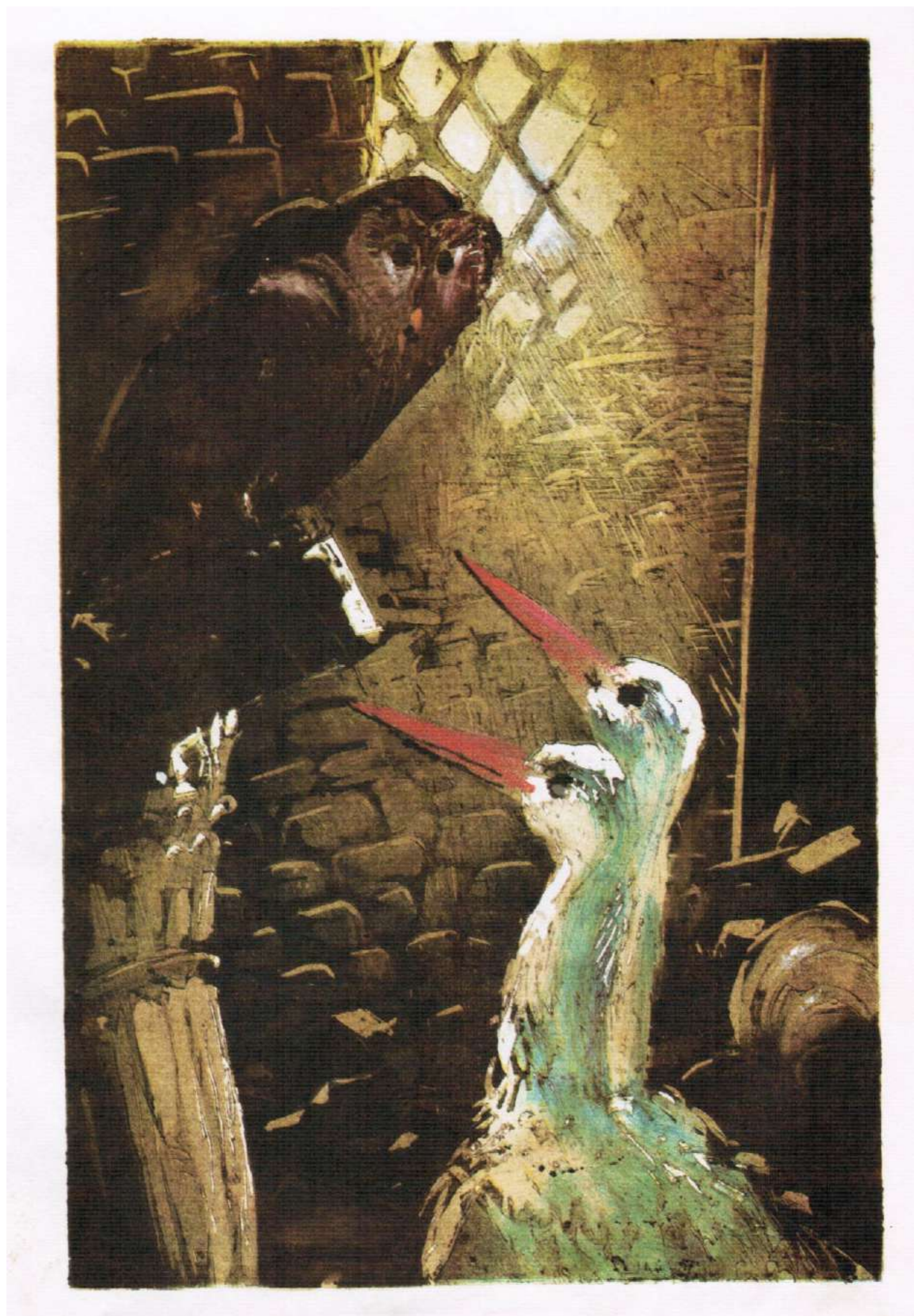

„Ai să rămâi aici, urâtă, dispreţuită până şi de lighioane! De nu se va găsi cineva care, nesilit de nimeni, să te dorească de soţie sub această înfăţişare respingătoare, aici îţi vei sfârşi zilele. Iată răzbunarea mea faţă de tine şi de trufaşul tău părinte!”

De atunci s-au scurs multe luni. Stau în lăcaşul acesta singură, tristă şi urâtă de lume; chiar şi jivinelor le e groază de mine; nu mă pot desfăta cu frumuseţile firii, căci ziua sunt oarbă şi numai în ceasurile când luna îşi revarsă lumina palidă peste aceste ziduri cade vălul de pe ochii mei.

Bufniţa sfârşi de vorbit şi îşi şterse din nou ochii cu aripa, căci istorisirea suferinţelor ei îi storsese noi lacrimi.

După povestirea prinţesei, califul căzu pe gânduri.

— Dacă nu mă înşel, spuse el, între nenorocirile noastre se ţes fire tainice; dar cum să găsesc cheia acestei taine?

Bufniţa îi răspunse:

— Of, Doamne! Şi eu am această bănuială, căci odată, în frageda mea copilărie, o femeie înţeleaptă mi-a prorocit că o barză îmi va aduce o mare fericire, şi cred că ştiu cum am putea să ne găsim scăparea.

Califul se arătă foarte mirat şi o întrebă ce vrea să spună.

— Vrăjitorul care ne-a urgisit pe amândoi, zise ea, vine o dată pe lună printre dărâmăturile de aici. Nu departe de cămara aceasta se găseşte o sală: acolo obişnuieşte el să chefuiască cu o şleahtă de prieteni, l-am auzit adeseori povestindu-şi fărădelegile; cine ştie, poate că are să spună cuvântul fermecat care v-a pierit din minte.

— O, scumpă prinţesă! strigă califul. Spune repede, când vine şi unde se află sala?

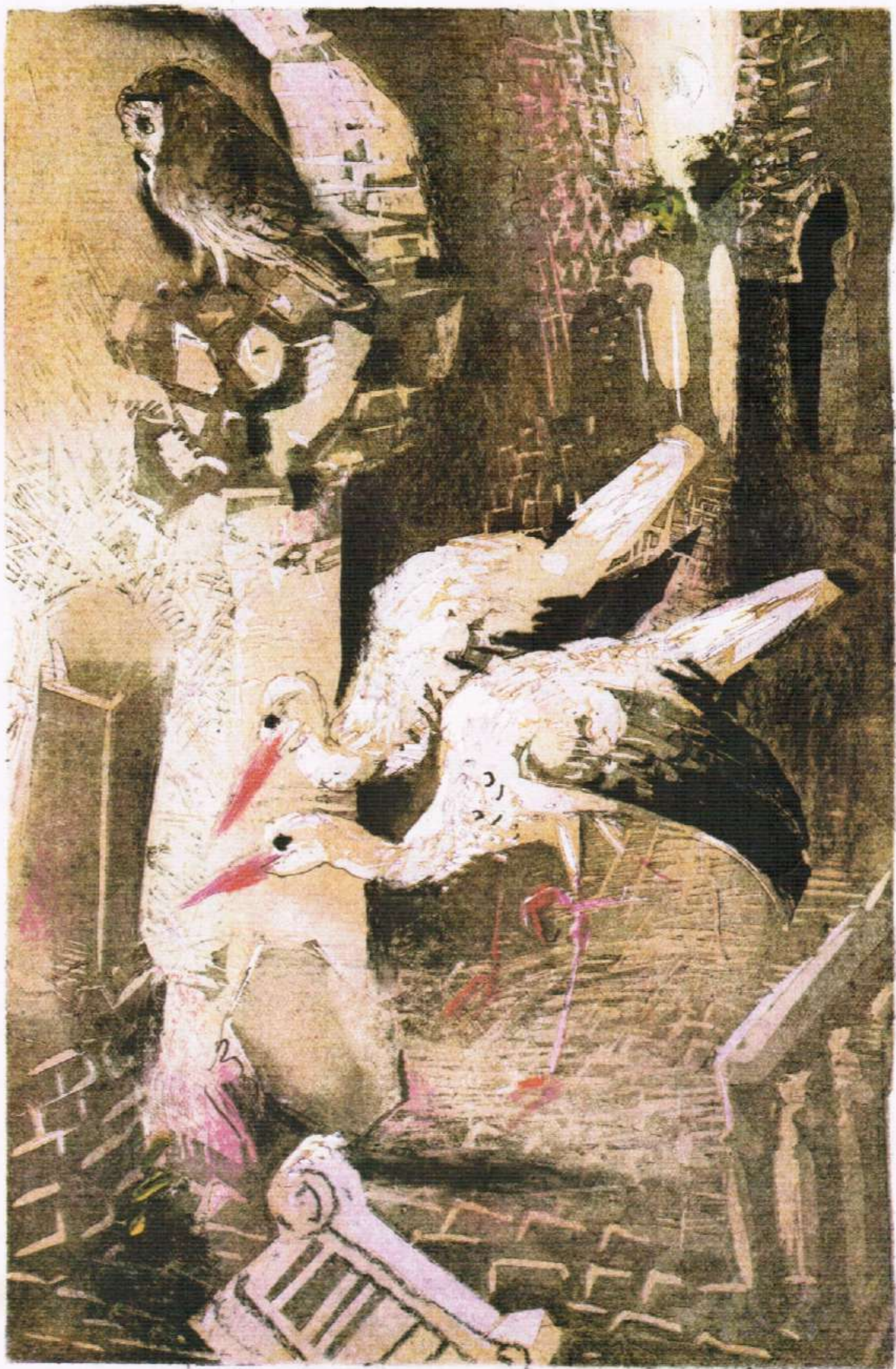
Bufniţa tăcu o clipă, apoi zise:

— Nu mi-o luaţi în nume de rău, dar nu vă pot împlini dorinţa decât cu o condiţie.

— Spune! Spune! strigă Raşid. Porunceşte! Primim orice condiţii!

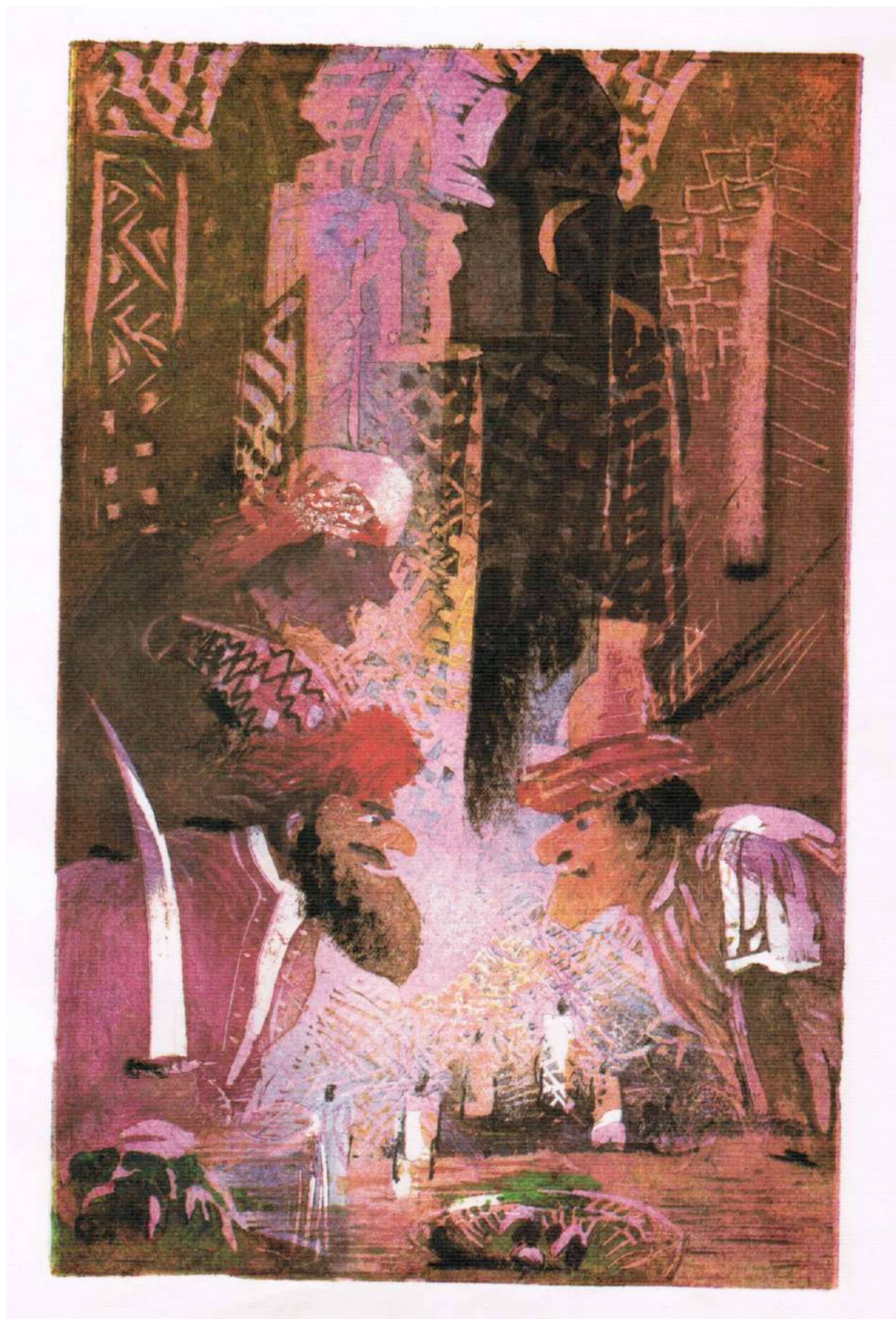
— Aş dori să-mi recapăt şi eu libertatea odată cu voi, dar aceasta nu se poate întâmpla decât dacă îmi cere mâna unul din voi.

Berzele se arătară cam miratele de această propunere şi califul făcu semn slujitorului său să iasă puţin afară împreună cu el.

— Mare vizir, spuse califul când fu dincolo de uşă, ăsta-i un târg prost, dar n-ai ce-i face, trebuie să-l primeşti!
— Cum? răspunse acesta. Nu vreau câtuşi de puţin ca soţia mea să-mi scoată ochii când mă întorc acasă. În afară de asta, eu sunt prea bătrân, pe câtă vreme măria ta eşti tânăr şi neînsurat, poţi mai curând să ceri mâna unei tinere şi frumoase prinţese.
— Tocmai asta e! oftă califul în timp ce aripile îi atârnau pleoştite. Cine îmi spune că e tânără şi frumoasă? Asta se cheamă să cumperi mâţa-n sac.

Se îndemnară unu! pe altul vreme îndelungată, până ce califul, văzând că vizirul său ar vrea mai bine să rămână barză decât să se însoare cu bufniţa, se hotărî să facă el însuşi lucrul acesta. Bufniţa se arătă încântată şi spuse că sosiseră tocmai la timpul potrivit, întrucât era cu putinţă ca vrăjitorii să se adune chiar în noaptea aceea. Apoi părăsi încăperea împreună cu berzele şi toţi porniră spre sala cu pricina. Merseră ce merseră printr-un coridor întunecos şi deodată, de după un zid năruit, ţâşni o lumină sclipitoare. Se apropiară de locul acela şi bufniţa îi povăţui să stea nemişcaţi. Prin crăpătura lângă care se aflau se vedea o sală mare, minunat împodobită, cu coloane de jur împrejur. O mulţime de lămpi în fel şi fel de culori înlocuia lumina zilei. În mijlocul sălii se afla o masă rotundă pe care erau aşezate bucatele cele mai alese. Jur împrejurul mesei, pe o sofa, şedeau opt bărbaţi. Berzele recunoscură printre ei pe neguţătorul care le vânduse pulberea fermecată. Vecinul său de masă îl îndemnă să povestească ultimele sale isprăvi. Între altele, el istorisi povestea califului şi a vizirului său.

5.

— Care este cuvântul pe care trebuia să-l ţină minte? întrebă celălalt vrăjitor.
— Un cuvânt greu, în limba latinească, cuvântul *Mutabor*.

La auzul acestui cuvânt, berzele, pitite după crăpătura zidului, aproape că-şi ieşiră din minţi de bucurie. O luară la fugă cu picioarele lor lungi, năpustindu-se către poarta ruinei atât de iute, încât bufniţa abia putu să se ţină după ele. Înduioşat, califul îi spuse bufniţei:
— Izbăvitoare a vieţii mele şi a prietenului meu, drept recunoştinţă veşnică faţă de tot ceea ce ai făcut pentru noi, te rog să-mi fii soţie.

Apoi berzele se întoarseră către răsărit. Îşi înclinară de trei ori gâturile lor lungi către soarele care tocmai se înălţa de după munţi. *„Mutabor",* strigară ele şi îşi recăpătară de îndată vechiul lor chip; bucuria noii vieţi dobândite făcu ca stăpânul şi slujitorul său să-şi cadă în braţe unul altuia, râzând şi plângând. Când îşi întoarseră privirile, rămaseră înmărmuriţi. Înaintea lor stătea o fată frumoasă, gătită cu podoabe de preţ. Zâmbind, ea îi întinse mâna califului şi-l întrebă:

— Nu mai recunoşti bufniţa?

Într-adevăr, ea era. Califul fu atât de încântat de frumuseţea şi de farmecul ei, încât strigă:

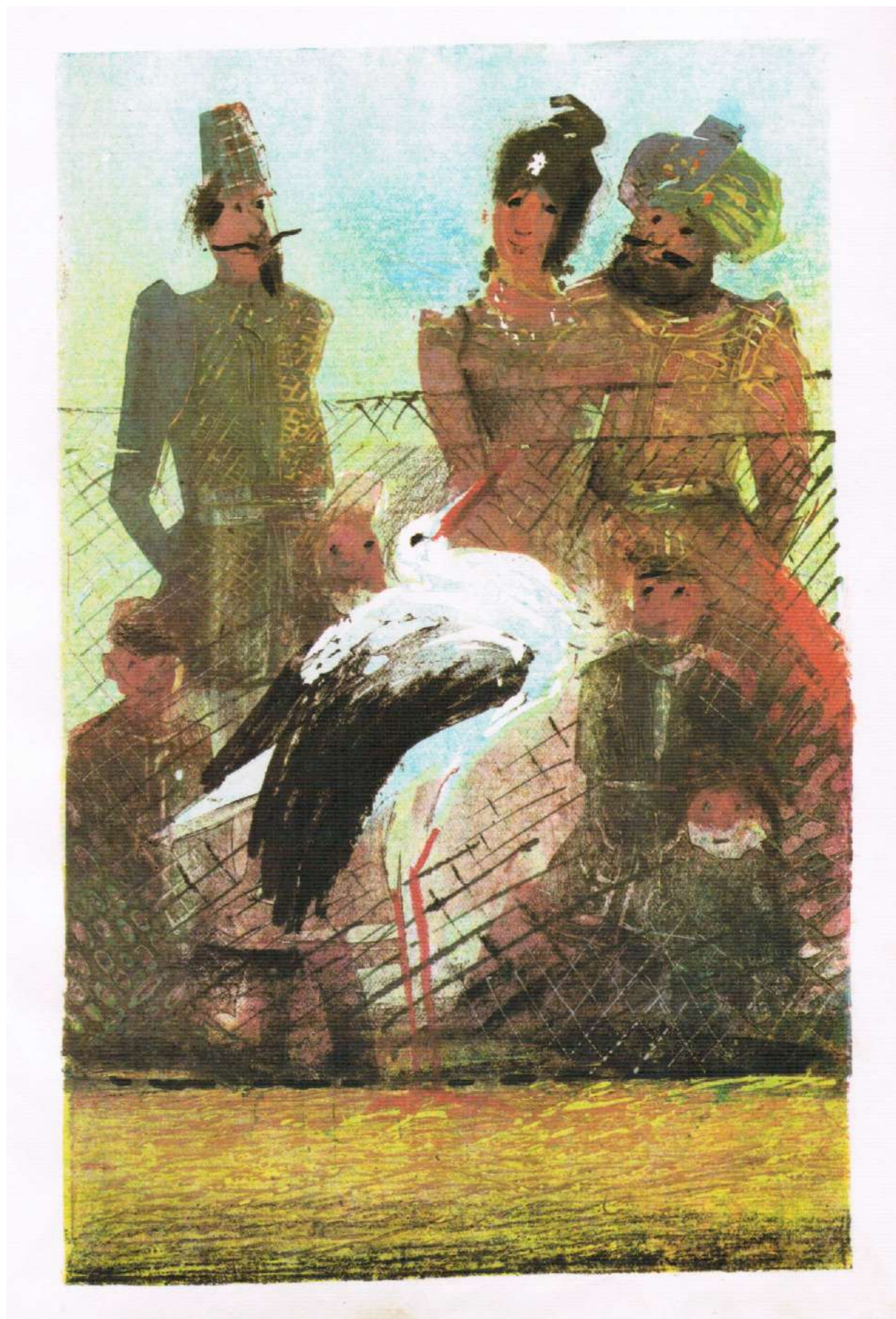
— Binecuvântat fie ceasul când am luat chip de barză!

Cei trei o porniră acum împreună spre Bagdad. Califul găsi în veşmântul său nu numai cutiuţa cu pulberea fermecată, ci şi punga lui cu bani.

În primul sat cumpără cele trebuincioase călătoriei şi astfel ajunseră curând la porţile Bagdadului. Sosirea califului stârni uimire — norodul îl crezuse mort şi mare-i fu bucuria revăzându-şi stăpânul iubit.

În schimb, mânia lor faţă de vrăjitorul Mizra, care-i înşelase, nu cunoscu margini. Intrară în palat şi-i întemniţară pe bătrânul vrăjitor şi pe fiul lui. Califul porunci ca bătrânul să fie închis în încăperea din castelul năruit, care slujise drept adăpost prinţesei cât timp avusese înfăţişare de bufniţă, şi să fie spânzurat acolo. Fiul său însă, care nu cunoştea vrăjile tatălui, fu pus să aleagă între moarte şi pulberea vrăjită. Alegând pulberea, marele vizir îi întinse cutiuţa. Tânărul trase o dată pulberea pe nas şi cuvântul fermecat rostit de calif îl prefăcu în barză. Califul porunci să fie închis într-o cuşcă de fier, iar cuşca să fie aşezată în grădina sa.

Ani mulţi şi fericiţi trăi califul Raşid alături de soţia sa, prinţesa; cele mai plăcute clipe ale lor erau acelea de după-amiază, când venea la ei marele vizir; de multe ori aduceau vorba despre păţania lor, amintindu-şi de vremea când fuseseră berze, iar când era vesel, califului îi plăcea să-l maimuţărească pe marele vizir aşa cum arătase în chip de barză. Păşea încruntat, cu picioarele ţepene, de-a lungul încăperii, clămpănea, îşi flutura braţele ca pe nişte aripi şi arăta cum se plecase zadarnic vizirul spre răsărit, strigând mereu: *„Mu-mu“.* Pentru soţia califului şi copiii ei joaca aceasta era de fiecare dată un prilej de haz nespus; când însă califul clămpănea vreme prea îndelungată şi se apleca mereu strigând *„mu-mu“,* vizirul ameninţa zâmbind că va destăinui soţiei califului cele ce vorbiseră în faţa uşii prinţesei-bufniţe.

*

Selim Baruch îşi isprăvi povestirea, iar neguţătorii se arătară foarte mulţumiţi.
— Într-adevăr, nici nu ştim când s-a scurs după-amiaza, spuse unu! dintre ei, dând la o parte perdeaua cortului. Se simte adierea răcoroasă a vântului de seară; putem să mai facem o bucată de drum.

Tovarăşii săi se arătară de aceeaşi părere, strânseră corturile şi caravana porni iar, în aceeaşi rânduială. Călătoriră aproape toată noaptea; ziua, arşiţa apăsa înăbuşitor, noaptea, în schimb, era răcoroasă şi luminată de stele. Ajunseră în sfârşit într-un loc potrivit pentru popas, ridicară corturile şi se pregătiră de odihnă. Neguţătorii îi purtară de grijă străinului ca unui prieten drag. Unul îi dădu o pernă, altul o cergă, al treilea îi dărui un rob — pe scurt, fu slujit cu multă dragoste, încât străinul se simţi ca la el acasă.

Când se treziră, începuse să se simtă zăpuşeala zilei şi hotărâră cu toţii să aştepte în locul acela până se va lăsa seara. După ce mâncară laolaltă, se aşezară din nou în cerc şi tânărul neguţător grăi către cel mai în vârstă:
— Selim Baruch ne-a dăruit ieri o după-amiază plăcută. Ce-ar fi, Ahmet, dacă ai istorisi şi tu ceva, fie din lunga ta viaţă, care de bună seamă că a fost plină de întâmplări, fie o poveste frumoasă.

Ahmet tăcu o vreme, ca şi când ar fi chibzuit ce să povestească şi ce nu; în sfârşit, grăi:
— Dragi prieteni! V-aţi arătat în această călătorie buni tovarăşi de drum, iar Selim de asemenea s-a dovedit că este vrednic de încrederea mea; de aceea vreau să vă povestesc o întâmplare din viaţa mea, despre care, de obicei, pomenesc cu prea puţină plăcere şi nu în faţa oricui: *Povestea Vasului Nălucă.*

